

«Аналіз використання можливостей Інтернет-ресурсів для підвищення професійного рівня педагогів ПТНЗ Дніпропетровщини»

В наш час особливе місце необхідно відвести ресурсам Інтернету. Для будь-якої людини, де б вона не працювала, потрібен Інтернет. Інформація в наші дні постійно оновлюється, а будь-який фахівець, що поважає себе повинен бути в курсі подій. Звичайно, педагоги – не виняток. Їм особливо потрібен Інтернет. Перш за все, це джерело, де можна знаходити нові і цікаві відомості, ілюстрації, літературу, конкурси, ігри і вікторини.

Отже, Інтернет в освітній галузі необхідний тому, що забезпечує:

- Доступ до всіх ресурсів (як до інструменту для створення уроків).
- Доступ до дослідження ресурсів (для досягнення освітніх цілей).
- Регулярний характер сприяння навчанню.
- Вдосконалення спілкування та інтелектуального обміну.
- Забезпечення існуючим світовим досвідом і навичками.
- Інтернет — як захоплююче, цікаве навчання .

Сучасний Інтернет пропонує багато ресурсів для використання в освітніх цілях: це уроки в режимі on-line, ресурси для педагогів, ресурси для учнів, проекти on-line тощо.

Педагоги можуть використовувати інформаційне поле Інтернету для:

1. Оновлення традиційних планів уроків матеріалами з Інтернету.
2. Створення інтегрованих уроків, авторських розробок за допомогою освітніх ресурсів Інтернету.
3. Вивчення в мережі Інтернет передового педагогічного досвіду та його адаптація для власного використання.

Щоб досягти ефективного поєднання власних педагогічних знахідок і освітніх Інтернет-ресурсів необхідна цілеспрямована підготовка. А найголовніше, бажання викладачів удосконалювати свою педагогічну діяльність. І щоб знайти і оцінити

якість інформації, що надається в Мережі, необхідно освоїти комп'ютерну грамотність на рівні активного користувача.

Для вирішення цього завдання на державному рівні Міністерство освіти і науки України з 2006 року розпочало Всеукраїнський експеримент щодо навчання педагогів ПТНЗ ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі та підвищення кваліфікації педагогічних працівників за програмою Інтел.® «Навчання для майбутнього», де головним координатором із запровадження цього проекту на теренах регіону виступив НМЦ ПТО у Дніпропетровській області.

Впровадженню програми передувало декілька етапів.

На першому етапі було створено творчу координаційну групу при НМЦ ПТО з методистів та досвідчених викладачів. Були визначені опорні (базові) навчальні заклади, де підготовлено кабінети інформатики до проведення навчальних тренінгів за всіма вимогами. В ході перших тренінгів було виявлено педагогів, які краще засвоїли програму і стали тренерами в своїх навчальних закладах, а при НМЦ ПТО пройшли відповідне навчання.

Другий етап визначив основним завданням залучення викладачів до навчання ІКТ та оволодіння освітньою програмою «Інтел.Навчання для майбутнього»

Так протягом 2006-2013 років було підготовлено близько 1000 педпрацівників ПТНЗ за даною програмою. Щорічно проводилося близько 10 навчальних тренінгів. Майже 98% методистів ПТНЗ оволоділи цією інновацією і здійснюють методичний супровід її впровадження. Багато методистів навчальних закладів ПТО є тренерами і успішно проводять навчання педагогів. Участь у проекті значно підвищила рівень компетентності викладачів, майстрів виробничого навчання щодо обізнаності використання ІКТ.

Третій етап впровадження інноваційної програми Інтел® розпочався після прискореного навчання ІКТ у формі тренінгів; його можна схарактеризувати як творчопошуковий, інноваційний шлях застосування різних ІКТ у навчально-виховному процесі.

В НМЦ ПТО були сплановані методичні заходи для педпрацівників, які пройшли навчальні тренінги. Багато викладачів розпочали авторські

внутрішньоучилищні експерименти: проведення уроків – навчальних проєктів за програмою Інтел, створення електронних засобів навчання, використання мультимедіа засобів під час навчально-виховного процесу. З 2009 року вже традиційними стали щорічні конкурси викладачів та майстрів виробничого навчання на кращу методичну розробку з використанням програми Інтел®.

Четвертий етап - це масове впровадження інновації та її методичний супровід координаційною творчою групою при НМЦ ПТО.

Значно підвищилась якість впровадження різних особистіснокомпетентнісних педагогічних технологій з використанням ІКТ. Сьогодні в системі ПТНЗ області значна більшість викладачів і майстрів в/н використовують цю інновацію у навчально-виховному процесі. З метою виявлення рівня методичної підготовки викладачів, майстрів в/н з впровадження програми Інтел® проводяться обласні творчі конкурси на кращу методичну розробку уроку теоретичного і виробничого навчання за відповідною технологією з використанням методу навчального проєктування.

Якщо у 2006 році більшість педагогічних працівників ПТНЗ області не володіли комп'ютером навіть на рівні користувача, то згідно з проведеним НМЦ ПТО моніторинговим дослідженням у 2013 році 92% педагогів вже володіють ІКТ.

При НМЦ ПТО створено банк даних творчих робіт педагогів, які пройшли навчальний тренінг за освітньою програмою Інтел і мають власні розробки.

У ПТНЗ області на 100% вирішені питання доступу до мережі Інтернет та переходу всього документообігу на основі електронного листування. Інформаційно-аналітичний центр при НМЦ ПТО системно здійснює моніторинг діяльності ПТНЗ з усіх напрямків використання ІКТ у навчально-виховному процесі та управлінській діяльності.

Дієвим засобом вирішення питання забезпечення ПТНЗ сучасною навчальною літературою стала цілеспрямована робота НМЦ ПТО щодо залучення педагогів до створення і формування інформаційних ресурсів, розробки електронних засобів навчання. Цьому сприяли такі заходи:

- семінари-практикуми та майстер-класи з проблем підручникотворення;
- зустрічі з фахівцями-авторами електронних навчальних посібників з грифом МОН України;
- методичні фестивалі, ярмарки, виставки-презентації за відповідною тематикою;

- видання збірників кращих робіт переможців методичних виставок.

Внаслідок проведення цих заходів творчими педагогами ПТНЗ значно поширена робота з розробки навчально-методичних посібників, збірників контрольно-перевірних завдань, тестових завдань, робочих зошитів, програмного забезпечення для тематичного обліку знань, лабораторних практикумів з предметів. НМЦ ПТО проведено аналіз наявності електронних засобів навчання в ПТНЗ області (2012-2013 н/р) і за його результатами в навчальних закладах використовуються 548 електронних засобів навчання, з них:

- 418 примірників, авторами яких є педагогічні працівники ПТНЗ області;
- 129 примірників придбано із різних джерел.

Наступним кроком у запровадженні ІКТ стало встановлення з 2010 року в кожному ПТНЗ області веб-камер та відповідного програмного забезпечення (програми VZOCHAT) для організації заходів у режимі відеозв'язку. НМЦ ПТО було розроблено для ПТНЗ методичний посібник з організації та проведення заходів у режимі відеозв'язку. За останні три роки методична служба ПТО намагалась цей вид зв'язку ефективно використовувати для проведення різних заходів: консультацій, семінарів для керівників та педагогічних працівників ПТНЗ з різних напрямків діяльності. Перевагою такого спілкування є:

- оперативність доведення інформації;
- економія коштів і часу керівників на переїзд до обласного центру;
- ще один новий напрям впровадження сучасних комп'ютерних технологій у діяльність ПТНЗ.

У 2011-2012 навчальному році обласною методичною службою ПТО було сплановано розширення використання інформаційних технологій (програми VZOCHAT) для проведення зрізів знань учнів. Так, протягом жовтня – листопада 2011 року проведено в режимі on-line зріз знань учнів першого курсу з математики за курс базової загальноосвітньої школи.

Метою проведення зрізу знань було встановлення стану базової навчальної підготовки, забезпечення якісного діагностування прогалин у знаннях та вміннях учнів з математики, створення умов для якісної корекційної діяльності загалом, покращення стану підготовки учнів професійно-технічних навчальних закладів з предмета.

Для організації цих заходів у ПТНЗ області були розроблені методичні рекомендації , декілька варіантів тестових комп'ютерних програм та визначено графік проведення. Згідно з графіком навчальні заклади від НМЦ ПТО електронною поштою отримували завдання , встановлювали їх на комп'ютери та розпочинали тестування, залишаючись при цьому в режимі on-line з працівниками НМЦ ПТО , які спостерігали за проведенням контрольних робіт з учнями безпосередньо в комп'ютерних кабінетах навчальних закладів . Після закінчення тестування викладачі ПТНЗ надали результати тестів електронною поштою в НМЦ ПТО .

Моніторинг здійснювався за напрямками: регіональне розміщення навчального закладу та за галузевим спрямуванням. Всього взяли участь у цих зрізах знань 22 ПТНЗ (37%) . Кількість протестованих склала 552 учні.

НМЦ ПТО у лютому та квітні 2012 року серед учнів ПТНЗ випускних курсів проведено інтернет-олімпіади з предметів профтехциклу професій «Кухар» та «Перукар» з використанням відеозв'язку.

У 2012-13 навчальному році проведено огляд-конкурс викладачів математики в режимі on-line з використанням ресурсу сайту НМЦ ПТО.

Протягом квітня поточного року з використанням відеозв'язку проведено Інтернет-олімпіаду серед учнів ПТНЗ з предмету «Охорона праці» в 34 навчальних закладах. Вважаю, що використовуючи можливості Інтернет-ресурсів можна досить ефективно проводити зрізи знань учнів і педагогів ПТНЗ області з теоретичного курсу, а на часі із практичного: уроки виробничого навчання, лабораторно-практичні заняття.

В цілому у 2013-14 навчальному році кількість запланованих обласних масових заходів НМЦ ПТО (шкіл професійної майстерності, семінарів, консультацій тощо) на 50% проводиться у режимі відеоконференцій.

Для надання практичної допомоги педпрацівникам ПТНЗ у вересні 2011 року створено новий сайт НМЦ ПТО (onmc-pto.dp.ua) , який має належне наповнення із законодавчої, нормативної, методичної , аналітичної , інформаційної складових і системно оновлюється для потреб регіонального органу освіти і науки, педагогічних колективів ПТНЗ області різних форм власності і підпорядкування, учнівської молоді та населення в цілому.

Згідно з моніторингом, проведеним інститутом інноваційних технологій і змісту освіти у серпні 2013 року наш сайт визнаний як один із кращих серед НМЦ ПТО України . Ми постійно намагаємось його систематизувати і покращувати як за формою (інтерфейсом), так і за змістом. На сьогодні наш веб-ресурс має 19 головних розділів, понад 60 підрозділів , де розміщено близько 800 документів законодавчо-нормативної бази, навчально-методичного та інформаційно-аналітичного змісту. У розділі Новини висвітлено понад 1000 подій всеукраїнського, обласного, регіонального рівнів про досягнення, проблеми діяльності ПТО області. Інформаційно-аналітичним центром щокварталу здійснюється моніторинг заповнення сайту як в цілому, так і кожним методистом НМЦ ПТО – це зобов’язує кожного працівника нашої установи постійно бути у пошуку передового педагогічного досвіду , сучасних педагогічних і виробничих технологій, слідкувати за досягненнями учнів та педагогів ПТНЗ області та надавати для розміщення на нашому веб-ресурсі узагальнену інформацію про той чи інший напрямок діяльності ПТО, виробництва тощо. Цікавими на наш погляд для користувачів (учнів, педагогів) є розділи :

- Новинки в сфері ПТО;
- Електронна бібліотека передового педагогічного досвіду;
- Профорієнтаційний термінал;
- Мій особистий методист;
- Методичний кабінет ПТНЗ;
- Моніторингові дослідження;
- Відеоматеріали ПТО.

Головний принцип функціонування нашого сайту – це повний доступ до розміщеної інформації для будь-якого користувача. На сайті кожен відвідувач може поставити питання працівникам НМЦ ПТО в інтерактивному режимі , для цього створено розділ **«Запитай у методиста»**.

Дуже важливим моментом функціонування будь-якого веб-ресурсу є його відвідування користувачами мережі Інтернет і ми системно проводимо такий моніторинг. Наприклад, протягом вересня-березня 2013-14 років у середньому наш сайт щоденно відвідували 56-61 користувач, які забезпечували близько 200 переглядів протягом доби, тобто в середньому за місяць нас відвідували близько 1800

користувачів, які здійснювали понад 12000 переглядів – це означає, що наш веб-ресурс має реальні змістовні ресурси, які практично можна застосувати у своїй роботі педагогічним працівникам ПТНЗ області.

Висновки: Ефективне використання сучасних інформаційних технологій, можливостей Інтернет-ресурсів в управлінській та педагогічній діяльності сприяє підвищенню рівня професійної майстерності педагогічних працівників ПТНЗ.

Рішення **навчально-методичної ради НМЦ ПТО у Дніпропетровській області**

Заслухавши та обговоривши інформацію від заступника директора НМЦ ПТО Корнієнка М.М. «Аналіз використання можливостей Інтернет-ресурсів для підвищення професійного рівня педагогів ПТНЗ Дніпропетровщини» навчально-методична рада ухвалила:

Навчально-методичному центру професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області:

1. Системно організувати для педагогів ПТНЗ області заходи стосовно підвищення рівня комп'ютерної грамотності та впровадження в навчальний процес сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (проведення навчальних курсів, семінарів, майстер-класів з освоєння ІКТ).

Відповідальні: методисти НМЦ ПТО

Термін виконання: протягом року

2. Продовжити роботу щодо створення педагогічними працівниками ПТНЗ власних електронних засобів навчання із залученням до цієї діяльності відповідних спеціалістів (фахівців науково-дослідних інститутів НАПН, МОН України, авторів-розробників ЕЗН).

Відповідальні: Куницька І.В.

Олійник Л.О.

методисти НМЦ ПТО

Термін виконання: протягом року

3. Поширити практику застосування можливостей інформаційно-комунікаційних технологій (відеозв'язку) для проведення масових заходів (семінарів, консультацій, зрізів знань учнів, Інтернет-конкурсів(олімпіад) тощо).

Відповідальні:

Корнієнко М.М.,

Бабенко М.М.

методисти НМЦ ПТО

Термін виконання:

протягом року

4. Постійно оновлювати зміст сайту НМЦ ПТО (nmc-ptp.dp.ua) до запитів керівників та педагогічних працівників ПТНЗ.

Відповідальні:

Корнієнко М.М.,

методисти НМЦ ПТО

Термін виконання:

протягом року

Рекомендувати керівникам ПТНЗ:

1. Створювати умови та стимулювати педагогічних працівників, які впроваджують інформаційно-комунікаційні технології в навчальний процес (беруть участь у веб-семінарах, проводять майстер-класи, розробляють власні електронні засоби навчання тощо).
2. Досвід роботи кращих педпрацівників з впровадження ІКТ доводити до відома обласної методичної служби ПТО з метою створення банку даних передового педагогічного досвіду ПТНЗ області